

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

## **Kovach/Ukrayna – 39424/02**

Karar 7.2.2008 [5. Daire]

### **1 no'lu Protokol'ün 3. maddesi**

#### **Halkın kanaatlerinin özgürce açıklanması**

Milletvekili seçimleri sırasında bir ildeki birçok seçim bürosunda birinci olan adayın aldığı oyların keyfi olarak iptali ve bunun sonucunda rakibinin seçimi kazanması: *İhlal*

*Olaylar:* 2002 yılında başvuru bir milletvekili çıkaran bir ilde aday olmuştur. Seçimin ilk sonuçlarına göre, az bir farkla çoğunluk oylarını almıştır. Esas rakibi bu ilin idare şefiydi. Onun gözlemcilerinin oluşturduğu raporlara göre, üç bölgede seçim sandıklarına bilinmeyen kişiler tarafından fazladan seçim bültenleri (en az on tane) koyulmuştur. İl seçim komisyonu buna dayanarak bu üç yerdeki seçimleri iptal etmiştir. Başka bir mahallenin seçim sonuçlarını da seçim komisyonu üyelerinin, oy tutanaklarıyla geçersiz seçim tutanaklarını almak için, mühürlenmiş olan seçim bürosunu yasadışı bir şekilde açtıkları gerekçesiyle iptal etmiştir. Bu dört yerde başvuru oyların büyük bir çoğunluğunu almıştı. Bu yerlerin oylarının iptal edilmesiyle, başvurunun esas rakibi bu ilden milletvekili seçilmiştir. Başvurunun şikâyeti sonucu Merkez Seçim Komisyonu, Milletvekili Seçimleri Hakkında Kanun'un 70. maddesinin (bundan sonra « kanun ») öngördüğü şartlara göre, iddia konusu yasa dışılıklara ilişkin ve yasadışı konulan seçim bültenlerinin sayısının o bölgedeki seçmen sayısının % 10'unu geçtiğini gösterir kesin kanıtların bulunmadığı gerekçesiyle bu iptal kararlarını bozmuştur. Kısa bir süre sonra, kendisi ve gözlemciler tarafından tespit edilen yasa dışılıkların kanunun 72. maddesi anlamında « seçmenlerin iradesinin yansıtılmasını imkânsız kılan başka şartlar » olarak nitelenebilecekleri gerekçesiyle, il seçim komisyonu, dört bölgedeki seçimleri tekrar iptal etmiştir. Merkez Seçim Komisyonu ve Yüksek Mahkeme, ilgili düzenlemede ifade edilen « başka şartlar »ın bir olayda oluşup oluşmadığına karar verme yetkisinin sadece il seçim komisyonlarına ait olduğu gerekçesiyle, bu kararı onamıştır.

*Hukuk:* Bu dava yetkili ulusal makamların seçim sonuçlarını kontrol etme biçimleriyle ilgilidir. Devlet bu konuda geniş bir takdir payına sahiptir. Ancak bu takdir payı AİHM'yi bu konuda verilmiş belli bir kararın keyfi olup olmadığını değerlendirmekten alıkoyamaz. Yetkili makamlar, dört bölgedeki seçimleri iptal ederken, kanunun 72. maddesine dayanmıştır. Ancak iç hukukta hangi faktörlerin « seçmenlerin iradesinin yansıtılmasını imkânsız kılan başka şartlar » olarak değerlendirilebileceğini ve 70. maddede belirtilen özellikle bir kişinin birden fazla oy kullanması durumunun bu şartlardan biri olup olmadığını açıklayan hiçbir yasal düzenleme veya uygulama yoktu. Söz konusu yasal düzenlemenin açık olmaması ve dolayısıyla seçim hakları için potansiyel riskler taşıması ulusal makamların bu konuda çok dikkatli davranmalarını gerektiriyordu. Oysaki il seçim komisyonu, Merkez Seçim Komisyonu ve Yüksek Mahkeme kararlarında ne kanunun 70 ile 72. maddeleri arasındaki

çelişkiyi ne de seçimlere müdahil olan farklı aktörlerin inandırıcılığını inceleme konusu yapmıştır. Ayrıca bu kararlardan hiçbiri, iddia edilen yasa dışılıkların, dört bölgedeki oylama sonuçlarını, seçmenlerin iradelerinin yansıtılmasını imkânsız kılacak derecede (özellikle kanunun 70. maddesi ışığında) nasıl bozduğunu açıklamıyordu. Sonuç olarak, dört bölgede seçimin iptal edilmesi kararı keyfiydi ve Hükümet'in belirttiği meşru amaca ulaşmak için orantısızdı.

*Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).*

Madde 41 – Manevi zarar için 8 000 EUR.

**© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.**

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).